

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1118/2015
22.12.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Зорана Таталовића, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић Томић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Д.Ж., због кривичног дела изнуде у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30. и 33. КЗ, одлучујући о захтевима за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1011/15 од 15.12.2015. године и браниоца окривљеног Д.Ж., адвоката С.Б., поднетим против правноснажних решења Вишег суда у Београду К бр.387/13 од 16.07.2015. године и К 387/13-Кв 2585/15 од 23.09.2015. године, у седници већа одржаној дана 22.12.2015. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1011/15 од 15.12.2015. године, као основан, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Вишег суда у Београду К бр.387/13 од 16.07.2015. године и К 387/13-Кв 2585/15 од 23.09.2015. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно одлучивање.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости пуномоћника браниоца окривљеног Д.Ж. поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду К бр.387/13 од 16.07.2015. године и К 387/13-Кв 2585/15 од 23.09.2015. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду К бр.387/2013 од 16.07.2015. године, досуђени су трошкови кривичног поступка браниоцу по службеној дужности адвокату С.Б. у износу од 1.305.000,00 динара, који ће се платити адвокату на рачун број ... који се води код „Б.И.“ АД Б., док је одбијен захтев за исплату трошкова кривичног поступка преко досуђеног износа а до износа од 3.198.000,00 динара.

Решењем Вишег суда у Београду К 387/13-Кв 2585/15 од 23.09.2015. године одбијена је жалба браниоца окривљеног Д.Ж., адвоката С.Б. изјављена дана 01.08.2015. године, заједно са допуном жалбе од 12.08.2015. године против

решења о трошковима Вишег суда у Београду К бр.387/13 од 16.07.2015. године, као неоснована.

Против напред наведених правноснажних решења захтеве за заштиту законитости поднели су:

-Републичко јавно тужилаштво под бројем Ктз 1011/15 од 15.12.2015. године, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8. и става 2. тачка 2. ЗКП у вези члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 23. Закона о адвокатури, а у вези Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката – тарифни број 1, 3, 4 и 6. са предлогом да Врховни касациони суд укине побијана решења и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање;

-пуномоћник браниоца окривљеног Д.Ж., адвоката С.Б., адвокат С.М., због повреде закона и то Закона о кривичном поступку из члана 438. став 1. тачка 8. и 11, 261. до 268. и др, Закона о адвокатури, Адвокатске тарифе, Закона о облигационим односима и члана 13. Јединствених методолошких правила за израду прописа „Службени гласник РС“ број 21/10, права заштићена Уставом Републике Србије и Европском конвенцијом о људским правима, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијана решења и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да побијано решење приначи тако што ће признати право браниоцу на исплату преосталих 50% накнаде за поступање и накнаду за процесне радње које нису признате побијаним решењима, с тим да је предложено и да се призна браниоцу право за накнаду за састав захтева за заштиту законитости у износу који прописује АТ.

Разматрајући захтеве за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног Д.Ж., на седници већа одржаној сходно одредбама члана 487. и 488. ЗКП, Врховни касациони суд је нашао:

-да је захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца изјављен од овлашћеног лица,

-да је захтев за заштиту законитости пуномоћника браниоца по службеној дужности окривљеног Д.Ж. је изјављен од неовлашћеног лица и као такав недозвољен.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца у смислу члана 488. став 1. ЗКП-а доставио браниоцу окривљеног Д.Ж., Врховни касациони суд је одржао седницу већа у смислу члана 488. став 2. ЗКП, о којој није обавештавао јавног тужиоца и браниоца, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке. На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са решењима против којих је захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца поднет, па је по оцени навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је побијаним решењима учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8. ЗКП.

Из побијаних решења произилази да су судови одлучивали о поднеску браниоца окривљеног Д.Ж., адвоката С.Б. од 20.03.2011. године који је допуњен поднесцима од 29.07.2013. и 27.08.2013. године, којима је бранилац исправила трошковнике поднете под бројем 33/10, 5-10/12, 2-3/13и 3-3/13 и којима је стављен захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у износу од 3.198.000,00 динара.

Из списка предмета произилази да су осим наведених трошковника, суду поднети и трошковници под бројем 4-3/13 од 20.03.2013. године, 5-7/13 од 29.07.2013. године и 6-12/13 од 23.12.2013. године којима су прецизирани износи за процесне радње наведене у трошковницима који су им претходили, који нису наведени у првостепеном решењу, а само су делимично узети у обзир.

Основано се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је побијаним решењима учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП.

Из списка предмета произилази да је решењем о спровођењу истраге у овом кривичном поступку и оптужницом Вишег јавног тужилаштва у Београду Кт бр.658/10 од 09.08.2010. године окривљеном Д.Ж. стављено на терет кривично дело изнуде у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30. и 33. КЗ и кривично дело силовање из члана 178. КЗ, а да је након прецизирања оптужног акта 28.06.2013. године Д.Ж. стављено на терет само кривично дело изнуде у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30. и 33. КЗ, као и да је од почетка кривичног поступка овом окривљеном бранилац по службеној дужности била адвокат С.Б.

По налажењу Врховног касационог суда, обзиром да је одбрана по службеној дужности окривљеног Д.Ж. вршена у односу на кривично дело силовања и на кривично дело изнуде од покретања кривичног поступка па све до 28.06.2013. године, накнаду браниоцу по службеној дужности требало је обрачунати у складу са адвокатском тарифом предвиђеном за кривично дело силовања у складу са запређеном казном, за период када је окривљеном Д.Ж. то кривично дело било стављено на терет, а што првостепени суд није учинио, нити је за такво своје поступање дао разлоге, као и другостепени суд, чиме је погрешно примењена одредба адвокатске тарифе Тарифног броја 1 и учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП, како се то основано захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује.

Основано се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је побијаним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Из првостепеног решења произилази да је суд одбио захтев за накнаду трошкова браниоцу по службеној дужности окривљеног Д.Ж., адвокату С.Б., за састав три поднеска по којима је суд поступао, налазећи да поднесци нису били неопходни, и то поднесци од 26.11.2010. године, 16.06.2011. године и 04.10.2010. године. Поред тога, суд је одбио право на накнаду браниоцу по службеној дужности окривљеног Д.Ж., адвокату С.Б. и за састав два поднеска – две жалбе на решење о трошковима и три поднеска.

Тарифним бројем 4 став 2 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката прописано је да адвокату припада 50% награде из тарифног броја 1 за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку.

Из списка предмета произилази да су поднесци од 26.11.2010. године и 16.06.2011. године садржали доказне предлоге, образложење за потребу њиховог извођења и чињенице које иду у прилог одбрани, а поднесени су пре почетка примене важеће новог ЗКП када је било могуће износити доказне предлоге у току поступка, док су се поднеском од 04.10.2010. године бранилац окривљеног одрекли права на приговор против оптужнице. Надаље, три поднеска које суд није узео у разматрање за накнаду трошкова односе се на дописе Окружном затвору у Београду и везани су за допуне жалбе суду на податке Централног затвора о броју обављених разговора браниоца по службеној дужности са окривљеним који се налазио у притвору, док су два поднеска за које суд није признао право на накнаду трошкова браниоцу - жалбе изјављене на решење о трошковима.

По налажењу Врховног касационог суда, суд није овлашћен да процењује неопходност поднесака које се тичу концепције одбране – у случају поднесака од 26.11.2010. и 16.06.2011. године, док је поднеском од 04.10.2010. године којим су се бранилац и окривљени одрекли права на приговор, а имајући у виду да је у питању притворски предмет, дат допринос ефикасности поступка, па је накнада трошкова браниоцу за такав поднесак оправдана. Надаље, бранилац у сваком случају има право на накнаду трошкова за састав две жалбе на решење о трошковима, као и накнаду за састав поднесака којим је тражио неопходне податке од Централног затвора о броју обављених разговора браниоца по службеној дужности са окривљеним који се налазио у притвору, а ради накнаде трошкова за исте, па се основано захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује, да су побијана решења донета уз повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, у вези са Тарифним бројем 4 став 2 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Из побијаних решења произилази да је браниоцу по службеној дужности окривљеног Д.Ж., адвокату С.Б., одбијен захтев за накнаду за 16 разговора обављених од стране браниоца по службеној дужности са окривљеним који се налазио у притвору у току првих 21 месеци притвора, односно током целе истраге и већег дела кривичног поступка, обзиром да према извештају Централног затвора исти нису обављени.

Из списка предмета произилази да је Централни затвор доставио податке само о обављеним разговорима за време када се предмет водио под бројем К 387/13, након чега је Централни затвор на захтев браниоца суду доставио комплетне податке.

По налажењу Врховног касационог суда, судови нису могли донети одлуку о трошковима кривичног поступка без претходно комплетно прибављених података о броју обављених разговора од стране браниоца по службеној дужности са окривљеним у притвору, па будући да су поступили супротно, учинили су повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези са тарифним бројем 6 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, а како се то основано захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује.

Из првостепеног решења произилази да је суд утврдио да у списима не постоји доказ за процесну радњу саслушавање окривљеног Д.Ж. дана 14.07.2010. године и да браниоцу окривљеног Д.Ж., адвокату С.Б. не треба признати накнаду за приступ на неодржани главни претрес заказан за 29.06.2012. године.

Имајући у виду да се записник о саслушању окривљеног Д.Ж. од 14.07.2010. године у присуству браниоца по службеној дужности С.Б. налази у списима предмета (страна 61 – 4), као и да је тај бранилац приступио на неодржан главни претрес 29.06.2012. године, јер није обавештен да се претрес неће одржати, по налажењу Врховног касационог суда бранилац по службеној дужности окривљеног Д.Ж. има право на накнаду ових трошкова, па су недосуђујући исте првостепени и другостепени суд учинили повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, а како се то основано захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је донео одлуку као у ставу првом изреке, и укинио првостепено и другостепено решење, и предмет вратио првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Одредбом члана 483. став 1. ЗКП, прописано је да захтев за заштиту законитости могу поднети Републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац, а одредбом става 3. истог члана прописано је да захтев за заштиту законитости окривљени може поднети искључиво преко браниоца.

По ставу Врховног касационог суда, бранилац окривљеног је у смислу члана 483. став 3. ЗКП овлашћен да поднесе захтев за заштиту законитости само у циљу заштите права окривљеног и то из таксативно набројаних разлога у члану 485. став 4. ЗКП, али не и ради заштите својих права у кривичном поступку и то преко пуномоћника, из ког разлога је захтев за заштиту законитости пуномоћника браниоца окривљеног Д.Ж., адвоката С.Б., адвоката С.М. оцењен као поднет од неовлашћеног лица и као такав недозвољен.

Из изнетих разлога донета је одлука као у ставу другом изреке пресуде.

Из напред наведених разлога Врховни касациони суд је донео одлуку као у изреци и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1. ЗКП у ставу првом одлуке а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2. ЗКП у ставу другом пресуде.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Драгиша Ђорђевић, с.р.**